

Záverom uviedol, že navrhovateľovi uloží poplatkovú povinnosť osobitným rozhodnutím.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 písm. f/ a d/ OSP domáhajúc sa jeho zmeny a vyhovievania žalobe v celom rozsahu ako aj zrušenia rozhodnutia odporcu. Namietal skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nepovažujúc ich za správne. Zotrvával na svojich tvrdeniach, že parcela č. 104, ku ktorej sa domáha prinávratenia vlastníctva nie je parcelou pozemnoknižnou, ale parcelou katastra nehnuteľností. Poukázal na to, že vo vyvlastňovacom rozhodnutí je bez akýchkoľvek pochybností uvedené, že parcela č. 104 je zapísaná na LV č. X.. Podľa navrhovateľa správny orgán teda nemohol rozhodnúť, že nepriznáva vlastnícke právo k pozemku pôvodne zapísanému v pozemnoknižnej zápisnici č. 140 ako parcela č. 104, keďže taká parcela v takejto pozemnoknižnej zápisnici nikdy nebola zapísaná.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že vyvlastňovacie rozhodnutie Okresného národného výboru Košice - vidiek č. 5885/82-Dr.Šu zo dňa 2.3.1983 nie je dôkazom o vlastníckom práve navrhovateľa. Poukázal na údaje z katastra nehnuteľností, z ktorých je jednoznačne preukázané, že navrhovateľ nebol vlastníkom parcely č. 104, ktorá sa stala predmetom vyvlastnenia a prešla do vlastníctva Obce G..

Najvyšší súd SR ako súd odvolací prejednal vec na odvolacom pojednávaní podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP v neprítomnosti účastníkov a právnej zástupkyne navrhovateľa, ktorí sa na odvolacie pojednávanie napriek riadne vykázanému doručeniu predvolania nedostavili (§ 246c veta prvá, § 211 ods. 2 a § 205g ods. 2 OSP), a dospel k záveru, že zistenie skutkového stavu je nedostačujúce na posúdenie veci a že rozhodnutie je i nepreskúmateľné pre neúplnosť spisu správneho orgánu.

Zákon č. 503/2003 Z. z. je jedným zo zákonov reštitučného charakteru, ktorého cieľom je spolu s ostatnými reštitučnými zákonmi zabezpečiť tzv. reštitučné procesy zmiernenia niektorých majetkových krívd, ku ktorým došlo v zákone presne ustanovenom období vo vzťahu k presne vymedzenému okruhu osôb a na základe v zákone taxatívne ustanovených prípadov straty majetku. Preto pri aplikácii jeho ustanovení treba postupovať veľmi citlivo, aby nedošlo k ďalším krívdám.

Zákonodarca v záujme zabezpečenia princípu legality v ustanoveniach § 5 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z. zakotvil rozhodovaciu právomoc správneho orgánu – pozemkového úradu pri rozhodovaní o navrátení vlastníctva k pozemku alebo o priznaní práva na náhradu za pozemok. Správne konanie pred pozemkovým úradom sa začína dorúčením návrhu oprávnenej osoby podľa § 5 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z. z.. Podľa § 5 ods. 3 zákona sa na konanie podľa odseku 2 sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.

To znamená, že povinnosťou pozemkového úradu pri rozhodovaní podľa § 5 ods. 2 je postupovať podľa jednotlivých ustanovení zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) a pri ich aplikácii vychádzať zo základných zásad správneho konania (§ 3 správneho poriadku). Správny orgán je viazaný zásadou zákonnosti (§ 3 ods. 1 správneho poriadku), v intenciách ktorej je povinný v konaní a pri rozhodovaní zachovať procesné predpisy ako aj predpisy hmotnoprávne. Musí postupovať v konaní tak, aby zabezpečoval ochranu práv osôb a súčasne vyžadoval plnenie ich povinností v nadväznosti na ochranu záujmov štátu a spoločnosti. Ide o presadzovanie cieľov hmotnoprávnej úpravy v konkrétnej veci.

Zásada materiálnej pravdy je upravená najmä v ustanovení § 3 ods. 4 správneho poriadku a ďalej konkretizovaná v ďalších ustanoveniach správneho poriadku (§ 32 a § 46 správneho poriadku). Zásadu materiálnej pravdy treba aplikovať spolu so zásadou

zákonnosti a zásadou voľného hodnotenia dôkazov (§ 34 ods. 5 správneho poriadku), ktoré sú vlastne jej základom. Táto zásada vyslovuje požiadavku, podľa ktorej správny orgán je povinný zistiť skutočný stav veci, teda subsumuje aj požiadavku zistiť úplný a presný stav veci. Za zistenia skutočného stavu veci treba považovať zistenie všetkých skutočností, ktoré sú podľa príslušného hmotnoprávneho predpisu právne významné.

Povinnosťou správneho orgánu je zistiť všetky právne rozhodné skutočnosti bez ohľadu na to, v čí prospech svedčia. Z povinnosti správneho orgánu zistiť úplný stav veci tiež vyplýva, že správny orgán nie je viazaný návrhmi účastníkov konania na vykonanie dôkazov (§ 32 ods. 1 správneho poriadku). Stav veci sa musí zistiť súčasne presne, čo znamená, že musí zodpovedať reálnej skutočnosti. Zistenie úplného a presného stavu vecí je základným predpokladom zákonitosti a správnosti rozhodnutia správneho orgánu.

Správny orgán je povinný hodnotiť každý dôkaz samostatne a potom všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti. Vyhodnotenie dôkazov musí správny orgán náležite odôvodniť v odôvodnení rozhodnutia (§ 34 ods. 5 a § 47 ods. 3 správneho poriadku).

Podľa názoru odvolacieho súdu odporca pri vydaní rozhodnutia nepostupoval podľa citovaných ustanovení správneho poriadku a potrebné relevantné dôkazy v záujme náležitého ozrejmenia skutkového stavu veci nevykonával. Pri svojom rozhodovaní odporca vychádzal prakticky iba z uplatneného nároku, resp. jeho „upresnenia“ (keď pôvodná žiadosť o navrátenie vlastníctva sa a spise nenachádza) a neúplných dokladov k nemu priložených bez toho, že by náležite prihliadol na tvrdenia uplatnené navrhovateľom. Odporca sa náležite nevypradol s týmito tvrdeniami, v tomto konaní nevyzval navrhovateľa na ich preukázanie, prípadne ho nevyočul jeho tvrdeniam, pričom mu náležite neumožnil preukázanie skutočností potvrdzujúcich jeho nárok (jeho pôvodné vlastnícke právo k vyvlastneným nehnuteľnostiam), a to bez ohľadu na to, že skutočnosti podľa § 3 zákona preukazujú oprávnené osoby. Preto právny záver urobený v rozhodnutí nemá oporu v zistenom skutočnom stave.

Okrem toho, že z napadnutého rozhodnutia odporcu nevyplýva, že vykonané dôkazy sú postačujúce pre skutkové zistenia, z ktorých odporca vo svojom rozhodnutí vychádzal, rozhodnutie odporcu je i nepreskúmateľné pre nedostatok jeho dôvodov a neúplnosť spisov správneho orgánu. Nie je ani zrejmé, ako sa správny orgán vypořiadal s obsahom konania o nároku navrhovateľa, ktoré bolo rozhodnutím Obvodného pozemkového úradu Košice - okolie číslo 2006/ZK/00389-2-Kr zo dňa 13. októbra 2006 v spojení s rozhodnutím Krajského pozemkového úradu Košice číslo A/2006/00286 zo dňa 7. decembra 2006 zastavené. Nie je možné, aby sa dôvody rozhodnutia dali vyvodiť iba z obsahu spisu resp. iných spisov, keďže na obvodný pozemkový úrad bolo zrejme podaných viacero žiadostí oprávnenej osoby s rovnakým skutkovým základom. Administratívne spisy v tejto veci, ako je uvedené vyššie, ani neobsahujú všetky podklady pre vydanie zákonného rozhodnutia, pričom nie je postačujúce, že rozhodnutie je zrozumiteľné pre orgán, ktorý ho vydal; rozhodnutie musí byť zrozumiteľné aj pre ostatných účastníkov konania, najmä ak ide o rozhodnutie, ktorým sa rozhoduje o navrátení či nenavrátaní vlastníckeho práva.

Pochybil teda krajský súd, keď sa stotožnil s právnym záverom odporcu v danej veci.

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní. Súdy v správnom súdnictve preskúmajú zákonitosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 OSP) a ich úlohou nie je hľadať dôvody, pre ktoré by malo byť rozhodnutie správneho orgánu potvrdené. Ak je rozhodnutie správneho orgánu nepreskúmateľné, súd nemôže nahrádzať jeho dôvody.

Keďže vo veci konajúci a rozhodujúci správny orgán nevykonával právne relevantné

dôkazy v záujme náležiteho ozrejmenia skutkového stavu veci a ani krajský súd nevykonal žiadne dôkazy, a to ani formou verifikácie vykonaných dôkazov zo strany správneho orgánu, a navyše v dôsledku toho správny orgán i prvostupňový súd vec nedostatočne a tým i nesprávne posúdili, bol dôvod na to, aby **odvolací súd zmenil rozsudok krajského súdu, rozhodnutie správneho orgánu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie** (§ 250l ods. 2, § 250q ods. 2 a § 250ja ods. 4 veta prvá OSP), v ktorom odporca súc viazaný právnym názorom súdu (§ 250r OSP) vykoná dokazovanie v zhora naznačenom smere (§ 32 až 34 správneho poriadku) a po vyhodnotení vykonaných dôkazov (§ 34 ods. 5 správneho poriadku) vo veci znova rozhodne a svoje rozhodnutie aj patričným spôsobom odôvodní tak, aby rozhodnutie zodpovedalo zákonu (§ 46 a § 47 ods. 3 správneho poriadku).

O náhrade trov konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1, 2 v spojení s § 250k ods. 1 a § 250l ods. 2 ako aj § 151 ods. 1 a 2 OSP, nakoľko v súdnom preskúmvacom konaní neboli trovy navrhovateľom ani jeho právnou zástupkyňou uplatnené a ani vyčíslené.

Pokiaľ ide o poplatkovú povinnosť uloženú navrhovateľovi prvostupňovým súdom uznesením zo dňa 15. mája 2007 č. k. 6Sp 1/2007-17, odvolací súd dáva do pozornosti, že poplatok, na ktorý sa vzťahuje oslobodenie podľa § 4 ods. 2 písm. z/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (podľa ktorého od poplatku je oslobodený navrhovateľ v konaní podľa § 5 ods. 5 zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení zákona č. 217/2004 Z. z.) sa od 1. júla 2007 v konaniach začatých do 30. júna 2007 nevyberá (§ 18a ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

V Bratislave, dňa 26. marca 2008

**JUDr. Jana Baricová, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth